

QP CODE

C2007

Enrollment Number:

Name:

M.A. DEGREE EXAMINATIONS, JULY 2025

Third Semester

M.A. Sanskrit Language and Literature

M23SN09DC – दशनम 2- सांख्यं योगं च

(2023 July admissions)

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः। संस्कृतलेखने देवनागरीलिपि उपयोक्तव्या।

(Answers should be written in Sanskrit using Devanagari script)

Time: 3 Hours

Max Marks: 70

Section A

एकखण्डिकया केषाञ्चित् पञ्चप्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

1. आस्तिकदर्शनं नाम किम् ? तानि कानि ?
2. पञ्चविंशति तत्वानि कानि?
3. सेश्वरसांख्यमिति प्रथितं दर्शनं किम्? कुतः?
4. दुःखत्रयम् किम् ?
5. 'प्रमेयसिद्धिः प्रमाणाद्धि' । कुतः?
6. योगस्य लक्षणं किम्?
7. अन्तरायाः के ?
8. ईश्वरप्रणिधानस्य फलं किम्?

(2X5=10)

Section B

एकपुटेन केषाञ्चित् षड्प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।

9. भारतीयदर्शनानां प्रमाणानि विशदयत ।
10. व्यक्ताव्यक्तज्ञस्वरूपं लिखत ।
11. सत्कार्यवादं निरूपयत ।
12. त्रयोदशविधं करणं विवृणुत ।

13. भावाः के ?
14. 'वृत्तयः पञ्चतय्यः' । व्यख्यात ।
15. ईश्वरस्य लक्षणं किम् ?
16. चतुर्विधसमापत्तीन् प्रदर्शयत ।
17. योगदिशा दृश्यस्य स्वरूपमुक्त्वा तस्य अवस्थाविशेषान् उपस्थापयत ।
18. योगदर्शनानुसारं अविद्यास्वरूपं प्रतिपादयत ।

(5X6=30)

Section C

केषाञ्चित् द्वयोः प्रश्नयोः निबन्धात्मकं उत्तरं लिखत।

19. आस्तिकनास्तिकदर्शनयोः भेदाभेदान् विवृणुत ।
20. सांख्यकारिकोक्तदिशा अपवर्गस्वरूपं प्रतिपादयत ।
21. सांख्यमतरीत्या प्रमाणनिरूपणं कुरुत ।
22. योगदर्शनरीत्या समाधिद्वैविध्यं प्रकाशयत ?

(15X2=30)